

Rolnummer 613
Arrest nr. 16/94 van 9 februari 1994

A R R E S T

In zake : het beroep tot vernietiging van artikel 59^{quinquies} van de Grondwet, ingesteld door B. Daelemans en D. Deconinck.

Het Arbitragehof, beperkte kamer,

samengesteld uit voorzitter L. De Grève en de rechters-verslaggevers H. Boel en L. François,
bijgestaan door de griffier L. Potoms,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van het beroep

Bij verzoekschrift van 7 november 1993, op 8 november 1993 bij ter post aangetekende brief verzonden, verzoeken Bernard Daelemans en Daniel Deconinck het Hof « te zeggen dat de tekst van artikel 59^{quiquies} (van de Grondwet) ten onrechte als grondwettekst wordt voorgesteld, (en) hem als een akte van gewone wetgeving of van bijzondere meerderheidswet te vernietigen als zijnde in strijd met de Grondwet, (...) ».

II. De rechtspleging

Bij beschikking van 9 november 1993 heeft de voorzitter in functie de rechters van de zetel van het Hof aangewezen conform de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

Op 3 december 1993 hebben de rechters-verslaggevers H. Boel en L. François, met toepassing van artikel 71, eerste lid, van de organieke wet, de voorzitter ervan in kennis gesteld dat zij ertoe zouden kunnen worden gebracht aan het Hof, zitting houdend in beperkte kamer, voor te stellen een arrest te wijzen waarbij wordt vastgesteld dat het Hof niet bevoegd is om kennis te nemen van het beroep tot vernietiging.

Conform artikel 71, tweede lid, van de organieke wet is van de conclusies van de rechters-verslaggevers aan verzoekers kennisgegeven bij ter post aangetekende brieven van 3 december 1993.

Verzoekers hebben bij ter post aangetekende brief van 20 december 1993 een memorie met verantwoording ingediend.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 62 en volgende van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

III. In rechte

A.1. Verzoekers voeren in hun verzoekschrift aan dat de bestreden bepaling met miskenning van het bepaalde in artikel 131 van de Grondwet is aangenomen. De bepaling past volgens verzoekers immers niet in het kader van de verklaring tot grondwetsherziening en zou in strijd zijn met artikel 107^{quater} van de Grondwet, dat niet voor herziening vatbaar is verklaard. Om die reden zou de bepaling als een wet moeten worden beschouwd zodat het Hof bevoegd zou zijn om kennis te nemen van het beroep.

Verzoekers voeren tevens aan dat de bestreden bepaling strijdig zou zijn met de artikelen 6, 6bis en 110, § 2, van de Grondwet.

A.2. In antwoord op de conclusies van 3 december 1993 van de rechters-verslaggevers, die van oordeel waren dat zij ertoe zouden kunnen worden gebracht het Hof, beperkte kamer, voor te stellen een arrest te wijzen waarbij wordt vastgesteld dat het Hof niet bevoegd is om kennis te nemen van het beroep, betogen verzoekers dat het Hof het recht en de taak heeft na te gaan of is voldaan aan de voorwaarden, bepaald bij artikel 131 van de Grondwet, die dienen te zijn vervuld opdat een grondwetsartikel kan worden herzien. Volgens verzoekers kan niet worden aanvaard dat de uitvoerende macht het laatste woord zou hebben over de vraag of artikel 131 van de Grondwet al dan niet werd geëerbiedigd bij een grondwetsherziening. Artikel 131 van de Grondwet zou aldus van

zijn betekenis worden ontdaan, wat aanleiding zou kunnen geven tot allerlei misbruiken.

Tot slot komen de verzoekers terug op de reeds in hun verzoekschrift ontwikkelde argumenten.

B. Krachtens artikel 1 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof doet het Hof bij wege van arrest uitspraak over de beroepen tot gehele of gedeeltelijke vernietiging van een wet, een decreet of een in artikel 26*bis* van de Grondwet bedoelde regel wegens schending van de regels die door of krachtens de Grondwet zijn vastgesteld voor het bepalen van de onderscheiden bevoegdheid van de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten of wegens schending van de artikelen 6, 6*bis* en 17 van de Grondwet.

Door de afkondiging van de bestreden bepaling heeft de Koning op authentieke en definitieve wijze vastgesteld dat artikel 59*quinquies* van de Grondwet overeenkomstig de bij artikel 131 van de Grondwet bepaalde voorwaarden is aangenomen. Noch artikel 1 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, noch enige andere grondwets- of wetsbepaling verlenen aan het Hof de bevoegdheid om na te gaan of een grondwetsartikel al dan niet is aangenomen met inachtneming van de voorwaarden bepaald bij artikel 131 van de Grondwet of om uitspraak te doen over een beroep tot vernietiging van een grondwetsartikel.

De door verzoekers in hun memorie met verantwoording aangevoerde argumenten met betrekking tot de lacune die in de Belgische rechtsorde zou bestaan wanneer enkel de uitvoerende macht de regelmatigheid van een herziening van de Grondwet zou kunnen beoordelen, zijn slechts opportuniteitsoverwegingen betreffende de grenzen die elk systeem van rechterlijke toetsing onvermijdelijk inhoudt. De toetsingsmacht van het Hof reikt niet verder dan eensdeels, de regels die de bevoegdheden tussen de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten verdelen en anderdeels, de schending van de artikelen 6, 6*bis* en 17 van de Grondwet. De aangevoerde opportuniteitsoverwegingen kunnen geenszins tot het besluit leiden dat het Hof bevoegd is om uitspraak te doen over het door de verzoekers ingestelde beroep.

Om die redenen,

het Hof, beperkte kamer,

met eenparigheid van stemmen uitspraak doende,

stelt vast dat het Hof niet bevoegd is om kennis te nemen van het beroep.

Aldus uitgesproken in het Nederlands, het Frans en het Duits, conform artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 9 februari 1994.

De griffier,

De voorzitter,

L. Potoms

L. De Grève